מכדי כתיב ועשיתם לו כאשר זמם יד ביד למה לי

Since it is written, 'and you shall do to him as he conspired', why do we need, 'a hand for a hand'

Overview

The גמרא גמרא בxplained the reason לוקה ואינו משלם (who generally maintains תורה) agrees that by ע"ז the rule is משלם ואינו לוקה (s because the תורה explicitly stated regarding ע"ז that they should pay. This is derived from the ע"ז Once the ע"ז '. Once the מורה states איז ביד עשיתם לו כאשר זמם why was it necessary to state יד ביד? We would have known it from גאשר זמם The reason יד ביד was written is to teach us that the ע"ז are punished with something which is given מיד ליד, namely money.

תוספות anticipates a difficulty:

רליכא למימר דלמה לי יד ביד דמועשיתם לו כאשר זמם משמע בהדיא ממון - And we cannot ask, why do we need the extra יד ביד to teach us that by the rule is ועשיתם לו כאשר זמם when from משלם ואינו לוקה it is indicated explicitly that the ע"ז must pay with money -

דכמו שהיה רוצה לחייבו ממון כן יתחייב לו ממון ² For just as the עד wanted to obligate the falsely accused to pay money, therefore the עד too should be obligated to pay him money –

responds:

דמצינו למימר דכאשר זמם מיירי במיתה ומלקות³ -

For we could have said that the rule of כאשר זמם is discussing a case of capital punishment and flogging -

- אבל בממון מילקא לקי ממונא לא משלם

However, if there was a מלקות (and מלקות) perhaps the rule would be that the ע"ז is flogged but does not pay; therefore, the יד ביד teaches us than even by משלם ואינו לוקה the rule is משלם ואינו לוקה.

asks: תוספות

_

יט,יט in תורה דברים (שופטים) דברים writes, יט וַעֲשִּׁיתָם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמֵם לְצְשׁוֹת לְאָחָיו וגו', and in יט,יט and in יט,יט it writes, כא וְלֹא תָחוֹס עֵינֶךּ

 $^{^2}$ We are discussing a case where the ע"ז wanted the falsely accused to pay. If the rule would be לוקה ואינו משלם the would not be fulfilled; so why do we need יד ביד to teach us that משלם ואינו ולוקה?!

³ The ע"ז testified that the accused was מחלל שבת, there is therefore a חיוב מיתה for the ע"ז on account of כאשר זמם, and a חיוב מלקות for the לא תענה for היוב מלקות, but rather מיתה, but rather מיתה.

ומיהו קשה לישנא דמכדי כתיב ועשיתם לו כולי יד ביד למה לי

However, the expression of the גמרא that 'since it states ועשיתם לנ., why do we need ייד ביד'; this expression is difficult -

- דמשמע 4 דמייתורא דלא איצטריך לגופיה הוא דמפיק ליה

For it seems that we derive this ruling of משלם ואינו לוקה, because יד ביד is superfluous; it is not required for this ruling since we already know it from ועשיתם כאשר ; however, this is not so -

והא אפילו לא מייתר יד ביד משמע שפיר ממון -

For even if יד ביד would not be superfluous, it would still indicate properly that money must be paid, for what else can יד ביד mean -

-6דליכא לפרושי יד ביד ממש כדנפקא לן בהחובל (בבא קמא דף פג,ב ופד,א) מעין תחת עין דליכא לפרושי יד ביד ממש to mean an actual hand for a hand, as we derive in פרק החובל (an eye in place of an eye) –

An additional question:

- אועוד הא דקאמר גבי חובל בחבירו הא דקאמר

And furthermore, this which the גמרא states (here) regarding one who wounds his friend, since the חורה already wrote כאשר עשה כן יעשה -

כן ינתן בו למה לי דבר הניתן מיד ליד ומאי ניהו ממון -

Why do we need the כן ינתן לו פסוק; it is written to teach us something which is given from hand to hand, and what is it; money. This concludes the ממרא' proof that by חובל the rule is משלם ואינו לוקה. The question is -

אימא הני מילי היכא דלא אתרו ביה דמכן ינתן בו נפקא בהחובל⁹ נזק ולא מכאשר עשה¹⁰

⁴ The גמרא uses the expression 'למה לי'; meaning that יד ביד is extra, therefore we can derive from the extra words the ruling of משלם ואינו לוקה. however, תוספות argues even if it were not extra, it would still teach us that משלם!

⁵ It cannot mean that if one chopped off his friend's hand, his hand would be chopped off, and in our case if the ע"ז testified that the accused chopped off someone's hand, we will chop off their hand; this cannot be!

 $^{^{7}}$ The גמרא states that wounding your friend (הובל בחבירו) is another case where משלם אינו לוקה agrees that משלם ואינו לוקה agrees that הובל agrees that חובה must pay.

⁸ The פסוקים in פסוקים in ייט. וְאִישׁ כִּי יָתַּן מוּם בַּצְמִיתוֹ בַּאָשֶׁר עָשָׂה בַּן יֵעָשֶׂה לּוֹ. כ שֶׁבֶר תַּחַת שֶׁבֶר וגו' בַּאֲשֶׁר יָתַּן read; מוּם בּאָשֶׁר עָשָׂה בַּן יַנְעָשָׂה לּוֹ. כ שֶׁבֶר תַּחַת שֶׁבֶר וגו' בַּאֲשֶׁר יָתַּן וויקרא (אמור) כד, יט-כ

 $^{^9}$ ב"ק פֿד,א החובל in ב"ק פֿד,א that the פסוקים of עין תחת עין שן תחת עין א etc. are not to be taken literally, but rather it means a monetary payment.

¹⁰ If we were to derive that he pays ממן from כאשר עשה (where בו לא התרו בו), we can then say that כן ינתן בו is superfluous to teach us that even when משלם ואינו ולוקה. However, since we do not derive משלם ואינו ולוקה only from משה, only from כן ינתן בו, we can therefore argue that it applies only in a case of לא התרו בו. See following

Let us say, when is this so (that משלם ואינו לוקה), in a case where they did not warn the חובל, since we derive in פרק החובל that the damage must be paid with money, from ממון, but not from כאשר עשה, therefore (since there is only one ממון ספוק for ממון ווחשום) we can say that he pays¹¹ only where there is no מלקות and therefore no מלקות אבל היכא דמרו ביה אימא דמילקא לקיי

However, where they did warn him, I can say that he receives מלקות, but does not pay! Why therefore is our גמרא saying that by משלם ואינו לוקה (even when there was התראה)?!¹²

מוספות answers: 13

- ונראה לרבינו יצחק דהך סוגיא אתיא כמאן דמפיק התם 14 עין תחת עין ממון מקרא דיד ביד ביד ביד אחל is according to the one there, who derived the ruling that עין תחת עין means a monetary payment, from the פסוק סוד ביד -

יהיינו דקאמר מכדי כתיב ועשיתם לו כאשר זמם ואי סלקא דעתך עין תחת עין ממש - והיינו דקאמר מכדי כתיב ועשיתם לו כאשר זמם is saying here, 'since it is already written ועשיתם לו so if you assume that עין תחת עין is to be understood literally -

אם כן יד ביד בעדים זוממין למה לי מכאשר זמם נפקא¹⁵-

If indeed it is so (that עין מחת עין why do I need ע"ז by ע"ז, we can derive it from גע"ז ממשר?!

אלא אייתר יד ביד למידרש דבר הניתן מיד ליד דהיינו ממון -

Rather we must say that יד ביד is superfluous to expound it to mean something which is given over from hand to hand, meaning money -

אבל אי לא אייתר הוה אמינא יד ביד¹⁶ ממש¹¹:

However, if יד ביד was not superfluous, we would have assumed that יד ביד is to

¹¹ The לימוד is not that he pays and אינו לוקה (since there was no התראה, so obviously אינו לוקה), but rather the לימוד is not to be taken literally, but rather he must pay for the value of the eye.

footnote # 11. See 'Thinking it over'.

¹² asked two questions; one regarding ע"ז, and the other regarding חובל בחבירו. In this חובל בחבירו the first question will be answered, and the second question will be answered in the following תוס' ד"ה חובל. See footnote # 17.

¹³ This is the answer to the first question of 'תוס' regarding ע"ז. See footnote # 12.

 $^{^{14}}$ This is referring to פרק פד, פרק החובל ב"ק.

¹⁵ The ע"ז wanted to chop off his hand so their hand should be chopped off. We know this from כאשר זמם, why write ??!

חוספות question was why was it necessary to state that since יד ביד is superfluous, therefore it teaches us the ממון Seemingly even if it is not superfluous it will also teach us ממון, for what else does יד ביד mean; it cannot mean עין החת עין איד ממון, since we derive from ממון that it means ממון ממון. The answer is that this ממן derives the חיוב ממון (יד ממש יד ביד ממש is superfluous to teach us ממון, ממון מון זי ביד ממש is superfluous, we indeed may have assumed that יד ביד ממש.

 $^{^{17}}$ The תוס' ד"ה חובל comments that this תוס' ד"ה מכדי and the following הגהות הב"ח are (really) one .תוספות

be taken literally.

Summary

We cannot derive משלם ואינו לוקה from לו כאשר זמם, for that may be discussing מיתה מיתה. The rule that עין תחת עין is derived from the superfluous. יד ביד

Thinking it over

מוספות asks regarding הובל that perhaps the תוספות לימוד of כן ינתן לו is only when בו is only when התרו. so how do we know that משלם ואינו לוקה by התרו בו Seemingly could have similarly used this question to answer his previous question why יד ביד needs to be superfluous, for otherwise we may think that א ממון זי ביד משלם משלם ואינו לוקה only when א משלם ואינו לוקה but since it is superfluous, we know that it is always התרו בו why did not חוספות give that answer?! 20

_

¹⁸ See footnote # 10.

¹⁹ See footnote # 6.

²⁰ See ש"עד.